

Aki minden pozícióban helytállt és eredményeket tudott elérni

Juhász Géza

Hetvenhét évesnek lenni ma már nem dicsőség, hanem állapot. Ruzsinszky Sándor ebben az állapotban él, emlékezik, és még mindig tevékenykedik. Nagyon sok minden belefér e hetvenhét évbe. Különösen akkor, ha valaki tudatosan tölti meg az éveket az élettel. Ilyen tartalmas élete van Ruzsinszky Sándornak, aki Kaposvárott született, élt, tanult, sajtótította el a nyomdászszakmát, itt kötött egy életre szóló elkötelezettséget a nyomdászattal. Nem egyszerűen a szakmát sajtótította el magas színvonalon, hanem egy örök elhivatottságot, emberiséget, kollegialitást, szervezetséget, szolidaritást is magába szívott.

Nagyszerű emberek közé kerültem, egy kis szerencsével – mondta beszélgetésünk során – 1942-ben, a Kaposvári Somogyi Nyomdába magasnyomó gépmester inasnak. Tanítóm és mesterem Mojzer István szeretett meg velem a nyomdászatot, azt a szellemiséget, hogy nyomdásznak lenni kitüntetés. Nem egyszerűen egy szakma, hanem szellemiség, eszmény, emberségesség. A Somogyi Nyomda dolgozói, mint egy család, neveltek helytállásra, következetes magatartásra. Még most is szeretettel emlékszem tanítómon kívül Szita Lajosra, Horváth Lajosra, Kordován Bélára, Szőlősi Sándor szedőkre és a két tanonctársamra, Fonai Lászlóra és Visnyei Istvánra. Olyan kollektíva volt, akik magas szintű emberi kapcsolatokkal rendelkeztek, akiktől műveltséget, tudást, viselkedést, illetve szolidaritást, a jókedv kultúráját lehetett tanulni.

Nem véletlen, hogy a kaposvári nyomdászatnak nem csak rangja, hanem ismertsége is volt az országban. Másodéves inasaként már önállóan kellett dolgoznia, mivel az Új Somogy Nyomda gépmestere megbetegedett. – Nyomtam az *Új Somogy* napilapot, hetilapokat, könyveket, plakátokat, névjegyeket, rölapokat, szinte mindent, ami nyomtatható volt – emlékezik vissza Ruzsinszky Sándor. 1948-ban szerezte meg a szakmunkás bizonyítványt. Attól kezdve a szaktársak magázták, és kollégának szólították, ezzel is kifejezve az egyenrangúságot, a hozzájuk tartozást. Munkával, katonasággal, tanulással, újságírással folytatódik a sor.

Életének jelentős változása akkor következett be, amikor a kaposvári kezdéstől a Zrínyi Nyomdába került magasnyomó gépmesternek. Viszonylag gyorsan beilleszkedett egy nagy nyomda más milióijébe. Itt is a kollégák segítették át a kezdeti megilletődésen. A Zrínyi Nyomda a nyomdaiparon belül az ország második nagyüzeme volt, mintegy ezerötyszáz fővel. Fő profilja a könyv- és folyóiratgyártás volt, de újságot, üzleti nyomtatványokat és egyéb nyomdai termékeket is gyártott, magas és mélynyomással. Jelentős könyvkötéssel is rendelkezett. Bolgár Imre igazgató – majd vezérigazgató – személyében oly kiemelkedő vezetője volt a nyomdának, aki képes volt állandó újításra, fejlesztésre, megújulásra. Ennek révén a Zrínyi Nyomda jelentős sikereket ért el. Zrínyisnek lenni rangot jelentett. A Zrínyisek közül került ki számtalan felsővezető, magas beosztású vezető, ma is eredményeket elérő és felmutató vállalkozó és tulajdonos. Az 1950-es évek végén, a hatvanas évek elején a nyomdának két nagy célkitűzése volt: a minőség jelentős emelése, valamint egy ofszetprogram végrehajtása. Az előbbihez Szántó Tibort, a kiváló könyvművészt, tipográfust sikerült rávenni, hogy a Helikon kiadványai közül a *Milliók Könyve*

sorozatot a Zrínyiben készítsék el, Erdélyi János főmérnök irányításával, aki maga is kiváló tipográfus, könyvtervező művész volt. Rövid időn belül a Zrínyi Nyomdában készült könyvek sorra nyerték el a Kiváló Nyomdaipari Termék díját.

Az ofszetprogram végrehajtásához az ország egyik legjobb szakemberét, Földes Györgyöt sikerült megszerezni egy jelentős ofszetberuházás megtervezéséhez, végrehajtásához. Földes György kiemelkedő szakmai tudása, sokirányú szervező-készsége, igényessége, követelménytámasztása, határozottsága, rámenőssége eredményezte, hogy sikerrel valósult meg az ofszetprogram, hisz az ország első hetilapja, a *Ludas Matyi* színes tekeresofszeten, a Zrínyi Nyomdában készült.

Ruzsinszky Sándor mint gépmester nyomta a Milliók Könyve sorozat első könyvét, a *Svejket*. Szántó Tibor csak annyit mondott: „Nem is olyan rossz!”. Majd csoportvezetőként, művezetőként, délutáni üzemvezetőként végezte munkáját. 1964-ben megválasztották függetlenített szakszervezeti titkárnak. – Új terület volt ez számomra, de mint érdekvédelmi és -érvényesítési munka, újfajta távlatokat nyitott meg a szervezetség, a kollegialitás, a kapcsolatteremtés, az új módszerek, új színvonal kialakítására a szakszervezeti munkában. Azt már én teszem hozzá – mint Sándor akkori munkatársa –, hogy vezetésével a szakszervezeti munkát sikerült olyan szintre emelni, hogy az példamutató volt az ipar minden vállalata számára, használt a munkaadóknak és a dolgozóknak is. Zrínyis szellem jött létre, ami az akkori években ott dolgozókat ma is összetartja. 1965-ben bevásárlják a Nyomda-, a Papíripar és a Sajtó Dolgozói Szakszervezete központi vezetőségébe, elnökségébe. Itt már nem egy üzemi szakszervezet, hanem negyvenezes szakszervezeti tag felé kellett eredményesen munkálkodni. Ezt a nagy léptékű, más dimenziójú irányítási munkát is hamar elsajátította és igen jól végezte. Ennek következtében már akkor annyira ismert volt a neve és kiemelkedő tevékenysége a szakmában, hogy 1972-ben kinevezték a Nyomdaipari Grafikai Vállalat igazgatójának. Ez megint egészen más volt, mint az eddigi munkaterületei. Kereskedelem. A Nyomdaipari Grafikai Vállalat, mint TEK- (Termelő Eszköz Kereskedelem) vállalat nem éppen összkomfortos körülmények között végezte munkáját. A Bajcsy-Zsilinszky úti központon kívül még tizenhárom helyen volt pinceraktár, valamint az Első Magyar Betűöntöde is a vállalat-hoz tartozott, mintegy százfős létszámával.

A nyomdaipar rohamos fejlődése és a technika

forradalmi változása megkövetelte a vállalat olyan átalakítását, fejlesztését, hogy az valóban a nyomdaipar naprakész kiszolgálója legyen. Mint nyomdász pontosan tudta, hogy mi kell a nyomdáknak, milyen alap- és segédanyagokra, kisgépekre és alkatrészekre van igény. Csakhogy a készletezéshez pénzre és helyre volt szükség. Mindkettőből hiány volt. Első lépésként – készlettüllépés miatt – adósságot kellett visszafizetni, nagyon feszes készletgazdálkodás bevezetésével.

Az ipar ofszetprogramjának következtében jelentősen nőtt a felhasznált alap- és segédanyagok aránya és mennyisége, ami jelentős importigényt jelentett. Mivel éves importkerettel kellett a feladatot megoldani – ami igen csak szűkös volt –, több beszállító céggel megállapodást kötöttek konszignációs raktárak működtetésére. Az első konszignációs szerződést az Agfa-Gevaert céggel

kötötték. Az ofszetlemezeket a Kalle, az öntapadó papírokat a Fasson céggel kötött konszignációs szerződés szerint raktározták. Nagy sikernek számított a Keszthelyi Lászlóval, a svéd Grafisk Färg festékgyár exportigazgatójával történt megállapodás konszignációs festékraktár telepítésére. – Hisz létezett a Budacolor festékgyár mint hazai üzem. Ez volt a kezdet. Ezeken kívül még jó néhány konszignációs raktárt működtettek sikerrel. Ez az akció jelentős költségkímélő megoldásnak számított,

hiszen a külföldi cég finanszírozta a készletezést, tárolást, segítette a zavartalan áruellátást, s az elszámolás félévenként történt, ami jelentős pénzkímélést is jelentett. Nem is beszélve az év végi rabatról. Ez azt eredményezte többek között, hogy tíz év alatt a forgalom megtízszereződött, jelentősen nőtt a nyereség, megfelelő fejlesztési alap képződött; a részesedési alap pedig lehetővé tette, hogy a bérszínvonal, a dolgozók keresete a legmagasabb volt a nyomdaiparban. És elkövetkezett az 1981-es év, a beruházás indítása. Saját erőből és hitelből, több mint négyszázmillióért a mai Fiastyúk utcában. 1984-ben költöztek be az új székházba. Egy helyre költöztek a raktárak, a betűöntőde, ami már a leépülés felé tendált, s egy jelentős szervizbázis, munkagépekkel felszerelve. Már nem kellett a vevőknek hat-nyolc helyre elmenni a szükséges anyagok beszerzéséhez.

Összeszokott csapattal, kiváló munkatársi gárdával hoztuk létre, és indultunk el egy új úton – mondta Ruzsinszky Sándor. – Faller István főosztályvezető irányításával, Erdész Kálmánné, Wareka Gyula, Berta László osztályvezetőkkel és a kereskedelemben dolgozókkal. Hegyi István, a betűöntőde vezetője mint főmérnök irányította a beruházást – amit betegsége miatt sajnos nem tudott befejezni. Valach András vette át a helyét, s a betűöntőde vezetése mellett kiválóan oldotta meg a beruházást, miközben Sebján György, Asztaller György, Papp Imre, Kovács István és a többiek biztosították a betűöntőde zavartalan működését. Hajdu Ferenc a szervizrészleg megszervezését és beindítását látta el. Úgy végezték munkájukat, hogy nekem részletkérdésekkel nem kellett foglalkoznom, azok megoldása az ő feladatuk volt.

Ebben az időben a Nyomdaipari Grafikai Vállalat már kiemelten a nyomdaipar meghatározó és nélkülözhetetlen részévé vált, amelyben Sándornak jelentős érdeme volt – a nyomdaipart kiszolgáló vállalat az ő vezetésével ért el dinamikus fejlődést.

A vállalat ötvenéves jubileumán Jászkuti László vezérigazgató kifejtette, hogy „Ruzsinszky Sándor vezetésével, átgondolt munkával, jelentős fejlesztést indítottak el, aminek az is eredménye, hogy az addig több helyen működő cég a mai Fiastyúk utcai épületbe költözött, melyet ő építtetett, és ahol a készleteket már abban az időben korszerű számítástechnikai módszerrel kezelték. Az a tény, hogy a Grafika Kereskedelmi Rt. ma a magyar nyomdaipar egyik legjelentősebb beszállítója, Ruzsinszky Sándor munkájának is köszönhető.”

1984-ben kordedvezményrel nyugdíjba ment. Nem a pihenés következett. Nyugdíjasként a Kosuth Nyomdának, majd a Szikra Lapnyomdának dolgozott. 1991-ben dr. Gara Miklós, a Magyar Grafika felelős szerkesztője felkérte Ruzsinszky Sándort, hogy aktívan kapcsolódjon be a folyóirat megmentésébe – ami akkor pénzügyi nehézségekkel küszködött –, és tehetségét, kapcsolatait felhasználva szerezzen támogatókat és/vagy hirdetőket a lapnak. Ez abban az időben igen merész döntés volt – ahogy erről Pesti Sándor ír az egyesület 2004. áprilisi Hírlevelében –, de utólag látszik, hogy elkerülhetetlen, ugyanakkor nagyon hatásos lépés. Rövid idő alatt megfordult a helyzet, és most már nem az egyesület finanszírozza a Magyar Grafikát, hanem a lap eredménye lett az egyik legfontosabb egyesületi bevételi forrás.

1994-ben dr. Gara Miklós kezdeményezésére megalakul a Nyomdász Kiadó, melynek Ruzsinszky Sándor lett a kiadói menedzsere. Tagja a Magyar Grafika szerkesztőségének, a PNYME egyesületi tanácsának. Munkáját számtalan magas kitüntetéssel honorálták illetékes szervek. 1995-ben a Magyar Grafikánál végzett tevékenységéért Földi László-díjban részesült.

A cikket úgy kezdtem, hogy hetvenhét évesnek lenni egy állapot. Kívánom neked, barátom, hogy ilyen jó állapotban legyél még sokáig, a családod örömeire és a szakmánk hasznára!

